

HERMANAS OBLATAS DEL SANTISIMO REDENTOR DE BARCELONA - EL LLOC DE LA DONA

Àmbit geogràfic: Comarcal

Forma jurídica: Congregació religiosa

Seu social: Barcelona

- 11 persones treballadores
- 2 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 26 persones voluntàries

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 821 a serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió social
- 821 a usuàries a altres col·lectius: (dones en contextos de prostitució i/o víctimes de tracta)

www.llocdeladona.org

Breu història de l'organització

El Lloc de la Dona és un projecte impulsat per les Germanes Oblates del Santíssim Redemptor, congregació que inicia la seva tasca social l'any 1870 a Madrid, acompanyant dones en contextos de prostitució des d'un enfocament centrat en les seves necessitats i el respecte per la seva autonomia. Al llarg de més d'un segle, la seva missió s'ha estès a 16 països arreu del món, mantenint sempre aquest compromís amb la dignitat i la llibertat de les dones.

A Barcelona, la congregació inicia el seu treball al barri del Raval l'any 1984, responent a la realitat de les dones en situació d'exclusió social. Davant l'augment de la demanda i la necessitat d'un espai més adequat, l'any 1996 es crea oficialment El Lloc de la Dona, consolidant-se com a centre de referència per a l'atenció integral de dones en situació de vulnerabilitat extrema.

Des del seu inici, l'entitat ha evolucionat per adaptar-se als canvis socials i a les necessitats emergents del col·lectiu, desenvolupant un model d'intervenció fonamentat en la perspectiva de gènere, els drets humans i l'enfocament interseccional. L'atenció directa s'ha ampliat amb serveis especialitzats en salut sexual i reproductiva, inserció sociolaboral, formació, assessorament jurídic i acompanyament psicoemocional.

A més, el projecte impulsa accions comunitàries, culturals i de sensibilització.

Missió

La missió d'El Lloc de la Dona és acompanyar, donar suport i crear oportunitats de canvi per a dones en contextos de prostitució i/o víctimes de tracta, des d'una perspectiva de drets humans, feminista i interseccional. L'entitat treballa per garantir que les dones puguin recuperar la seva dignitat, exercir els seus drets i desenvolupar un projecte de vida lliure i autònom.

Des d'un enfocament centrat en la persona, impulsem un model d'atenció integral que combina l'atenció social, l'acompanyament psicoemocional, la salut sexual i reproductiva, l'assessorament jurídic, la formació, la inserció sociolaboral i la participació comunitària.

El Lloc de la Dona promou també la sensibilització social i la transformació comunitària, trencant estigmes i afavorint entorns més justos, cohesionats i inclusius per a les dones.

Descripció de l'activitat

El Lloc de la Dona és un projecte impulsat per la congregació religiosa Germanes Oblates del Santíssim Redemptor, que ofereix atenció integral a dones en contextos de prostitució i/o víctimes de tracta. L'activitat de l'entitat inclou l'acollida i escolta activa, l'acompanyament social i emocional, l'assessorament jurídic, la promoció de la salut sexual i reproductiva, la formació prelaboral i ocupacional, la inserció sociolaboral i la participació en activitats comunitàries.

A través de seguiments individuals personalitzats, derivació a recursos interns i externs, activitats grupals i accions comunitàries, es facilita l'accés a drets bàsics i es dona suport als processos de canvi personal i social de les dones. També es realitzen visites a pisos i clubs on s'exerceix la prostitució, establint vincles de confiança i oferint informació i orientació directa a dones en situació d'extrema vulnerabilitat.

Paral·lelament, es desenvolupen iniciatives de sensibilització i accions públiques per trencar estigmes i afavorir la transformació social i comunitària.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

EL LLOC DE LA DONA:
RECUPERANT VIDES,
TRANSFORMANT ENTORNS

Breu descripció

El Lloc de la Dona, projecte impulsat per Germanes Oblates del Santíssim Redemptor, continua a Barcelona una missió iniciada el 1870: l'acompanyament de dones en contextos de prostitució i víctimes de tracta. Amb més de 35 anys d'experiència al barri del Raval, combinem una trajectòria sòlida amb una innovació constant per adaptar-nos a una realitat social dinàmica i complexa.

El nostre model d'atenció integral inclou acollida i atenció social, acompanyament psicoemocional, assessorament jurídic, formació prelaboral i ocupacional, inserció sociolaboral, accions comunitàries i sensibilització com a línia transversal. Comptem amb un equip de 11 professionals formades en perspectiva de drets humans i gènere, que treballa de manera coordinada i sistematitzada a través de la base de dades SOFT.

Des d'una perspectiva interna, promovem la governança democràtica, l'equitat de gènere, la cura del equip i el benestar emocional. Cap a l'exterior, desenvolupem iniciatives d'alt impacte comunitari que involucren agents socials, sanitaris, educatius i empresarials, generant canvis reals en l'entorn de proximitat.

Impulsem projectes diferenciadors com De Portes Endins (intervenció a espais tancats on l'administració no arriba), Espai Salut (accés a la salut sexual i reproductiva), Compartim Talents (lideratge des de les pròpies dones), Club de Feina (apoderament col·lectiu per a la inserció) i Dona Gòspel (inclusió social a través de l'art comunitari).

Tot plegat es sosté en metodologies contrastades, una aposta clara per la xarxa comunitària i un sistema de protecció propi, adreçat tant a les usuàries com a l'equip professional, que garanteix espais segurs i una pràctica coherent amb els valors de l'entitat. Així, El Lloc de la Dona esdevé una experiència de referència, capaç de transformar trajectòries individuals i d'incidir en la construcció de comunitats més justes, compromeses i cohesionades.

Aportació de valor de la iniciativa

El Lloc de la Dona innova en l'atenció a dones en context de prostitució i tracta a través d'un model integral que combina l'accés directe als espais d'exercici (De Portes Endins), la participació activa de les pròpies dones (Compartim Talents) i la incorporació de l'art com a eina d'inclusió (Dona Gòspel). L'atenció es desenvolupa des d'un enfocament interseccional de gènere, reconeixent les múltiples formes de discriminació que afecten les dones migrades i racialitzades.

El nostre sistema de treball sistematitzat (SOFT), juntament amb protocols de protecció i una governança centrada en els drets, garanteixen processos ètics i replicables. L'impacte comunitari es concreta en la creació de xarxes sòlides amb agents socials, sanitaris i educatius. La nostra capacitat d'adaptació i l'enfocament en l'apoderament individual i col·lectiu ens consoliden com una experiència transformadora i transferible.

Necessitat a la que respon

Encara que no existeixin dades oficials que en quantifiquin l'abast, la realitat detectada en l'atenció directa confirma que la prostitució i la tracta no deixen de créixer. L'informe "Prostitució i Tracta 2023" dels projectes Oblates evidencia un increment del 33,46% en les atencions a dones en situació de prostitució i un augment del 75% en dones identificades com a víctimes de tracta respecte a l'any anterior. A Barcelona, segons l'Agència Àbits, el 90% de les dones que exerceixen la prostitució són immigrants, la majoria en situació administrativa irregular i amb alt risc d'explotació.

Aquest perfil de vulnerabilitat extrema resulta de la intersecció entre pobresa, irregularitat administrativa, gènere i racialització, factors clau d'exclusió segons l'informe FOESSA 2022. Les dones es troben atrapades en un cicle d'exclusió on es vulneren drets com la salut, l'habitatge o la inserció laboral.

El projecte respon a aquesta realitat des de dos nivells complementaris: d'una banda, facilita l'accés a drets bàsics i la millora de les condicions de vida; de l'altra, promou la recuperació del poder interior de les dones, erosionat per les múltiples formes de violència i discriminació que pateixen pel fet de ser dones, migrades, racialitzades i vinculades a la prostitució. L'acompanyament integral combina atenció social, suport emocional, formació i inserció, obrint camins cap a una vida més lliure i digna.

Principals objectius assolits

El projecte integral d'El Lloc de la Dona ha assolit els objectius estratègics fixats per al 2024:

- Facilitar l'accés a la informació, l'acompanyament i els recursos necessaris perquè les dones puguin exercir els seus drets bàsics —com la salut, l'habitatge, la formació, la regularització administrativa i la inserció laboral—, trencant barreres d'exclusió i afavorint processos reals de canvi vital.
- Establir vincles de confiança amb dones en espais de prostitució tancats, facilitant l'accés a recursos sanitaris, jurídics i socials des d'una intervenció directa, respectuosa i adaptada.
- Impulsar la recuperació del poder interior de les dones, erosionat per les múltiples formes de violència i discriminació, mitjançant l'acompanyament emocional i la promoció de la participació activa.
- Consolidar un treball en xarxa sòlid amb agents socials, sanitaris, educatius i comunitaris, reforçant la resposta integral i coordinada a les necessitats detectades.
- Enfortir l'enfocament interseccional, feminista i de drets humans en tota l'actuació de l'entitat, garantint intervencions ètiques, sostenibles i replicables.

Aquestes fites han permès no només millorar la qualitat de vida de les dones ateses, sinó també generar canvis positius en l'entorn de proximitat, enfortint la cohesió social i construint comunitats més justes i inclusives.

Principals resultats obtinguts

Durant el 2024, El Lloc de la Dona ha assolit resultats sòlids que confirmen l'impacte del projecte tant a nivell individual com comunitari:

Resultats quantitatius:

- 821 dones ateses (+14,5%) i 2.536 tutories socials realitzades.
- 784 derivacions a serveis interns i externs.
- 670 dones van accedir a l'Espai Salut, amb 68 proves de VIH/sífilis i 292 derivacions sanitàries.

- 279 dones van iniciar itineraris formatius i 69 van completar formació ocupacional.
- 83 dones es van inserir laboralment, 59 en feina formal.
- 72 visites a espais de prostitució tancats i 670 dones contactades.
- Posada en marxa del servei psicoemocional, amb desenes de processos individuals iniciats i cercles grupals consolidats.
- 63 dones van participar a Compartim Talents i Dona Gòspel va fer 3 actuacions públiques.

Resultats qualitatius:

- Millora de l'autoestima, l'autonomia i la capacitat d'agència de les dones.
- Major accés als drets i ruptura del cicle d'exclusió.
- Impacte comunitari real gràcies al treball en xarxa i la implicació activa de les dones en entorns públics, trencant l'estigma i generant vincles amb el territori.
- A més, l'acció sostinguda del projecte ha contribuït a un canvi progressiu en la percepció social cap a les dones, afavorint una mirada més inclusiva i la seva participació activa a la comunitat.

Abast de l'experiència

El Lloc de la Dona actua principalment a Barcelona, amb arrelament al Raval i impacte a l'àrea metropolitana (Hospitalet, Badalona, Santa Coloma). Treballa anualment amb més de 800 dones i manté una xarxa sòlida amb serveis públics (Agència ÀBITS, PASSIR, ASSIR, Drassanes Exprés, serveis socials, UTEH) i entitats socials (Càritas, Fundació Surt, Metges del Món, Apropa Cultura, Tot Raval, ECAS, entre altres).

Aquesta articulació garanteix una resposta integral i transformadora, amb impacte real a la comunitat. L'enfocament interseccional, la metodologia sistematitzada i la col·laboració amb el territori fan del projecte un model transferible a altres contextos urbans amb prostitució i exclusió. El seu abast es reflecteix en la millora de vides i la transformació del teixit social que envolta les dones.

Persones implicades en l'experiència:**Treballadores: 11****Membres equips directius: 4****Ateses: 821****Voluntàries: 26****25 entitats socials, sanitàries i educatives del territori****Principals factors clau d'èxit**

Un dels principals factors d'èxit d'El Lloc de la Dona és el seu model d'atenció integral, que aborda les dimensions social, emocional, jurídica, formativa, laboral i comunitària de la vida de les dones, des d'una mirada interseccional de gènere i amb una metodologia sistematitzada i adaptativa.

El treball en xarxa és un factor clau: la coordinació estable amb serveis públics (PASSIR, ASSIR, ÀBITS, serveis socials, UTEH) i entitats socials (Càritas, Metges del Món, Fundació Surt, ECAS, entre d'altres) ens permet oferir una resposta eficaç, propera i arrelada al territori. El projecte no substitueix els serveis públics, sinó que complementa i reforça la seva acció, actuant com a pont d'accés i acompanyament per a dones que, a causa de barreres administratives, idiomàtiques, de desconfiança o d'exclusió social, sovint no poden accedir-hi pel seu compte.

La generació de vincles de confiança i la participació activa de les dones en espais com Compartim Talents o Dona Gòspel reforcen l'empoderament i el lideratge col·lectiu. L'accés a espais tancats a través de De Portes Endins és un element innovador i diferencial que permet arribar a dones invisibilitzades.

Finalment, l'estabilitat i la formació de l'equip professional i la implementació d'un sistema intern de safeguarding garanteixen intervencions ètiques, segures i sostenibles.

Dificultats i reptes superats

Durant el 2024, El Lloc de la Dona ha hagut d'afrontar diverses dificultats derivades del context social i institucional:

Una de les principals ha estat l'accés limitat al sistema públic de salut i habitatge per part de dones en situació administrativa irregular. Per superar-ho, hem reforçat l'acompanyament individualitzat, establint vincles directes amb serveis especialitzats (PASSIR, Drassanes Exprés, serveis socials municipals) i garantint el seguiment de cada cas fins a l'accés efectiu als recursos.

Un altre repte ha estat l'impacte emocional derivat de les situacions de violència, explotació i migració forçada. Davant d'aquesta realitat, hem posat en marxa un servei d'acompanyament psicoemocional que ofereix espais individuals i grupals per abordar el trauma i reforçar l'autoestima i la capacitat de resiliència.

També hem afrontat la invisibilització i l'estigmatització social que aïlla les dones que exerceixen la prostitució. Iniciatives com Dona Gòspel i Compartim Talents han estat clau per promoure la seva visibilització positiva, el reconeixement de les seves capacitats i la participació activa en la comunitat.

Aquests reptes han estat superats gràcies a un equip estable, la flexibilitat metodològica, el treball en xarxa i l'enfocament centrant la dignitat i els drets de les dones com a eix transversal de totes les actuacions.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

El Lloc de la Dona desplega una iniciativa amb alt impacte comunitari, que transforma no només la vida de les dones en context de prostitució i/o víctimes de tracta, sinó també l'entorn social que les envolta. Mitjançant un model integral d'atenció —que inclou acollida social, salut sexual, acompanyament emocional i jurídic, formació, inserció laboral i participació comunitària— es construeixen itineraris reals de recuperació de drets i apoderament.

Un dels elements més innovadors és l'accés directe a espais tancats de prostitució (De Portes Endins), establint vincles allà on habitualment no arriben els serveis públics. Aquest enfocament actiu, complementat amb iniciatives com Compartim Talents i Dona Gòspel, fomenta la participació de les dones en la vida comunitària i trenca estigmes socials.

El projecte no substitueix els serveis públics, sinó que facilita l'accés efectiu als drets, actuant com a pont entre les dones i la xarxa comunitària, amb col·laboració consolidada amb PASSIR, ASSIR, ÀBITS, serveis socials, Metges del Món, Fundació Surt, Càritas, Apropa Cultura i Tot Raval. Aquesta articulació territorial respon a necessitats detectades des de la pràctica i afavoreix una millora social tangible i transformadora a l'entorn.

La metodologia és sistematitzada, basada en la detecció activa de necessitats, la derivació coordinada, l'acompanyament respectuós i la promoció del lideratge comunitari. El model d'atenció interseccional, la integració amb la comunitat i l'impacte en la cohesió social i l'empoderament individual confereixen a la iniciativa un alt grau de replicabilitat i transferència a altres territoris amb realitats similars.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

El model d'atenció integral d'El Lloc de la Dona es basa en una metodologia predefinida i sistematitzada, amb protocols d'acollida, derivació, acompanyament emocional, itineraris formatius i inserció sociolaboral, que garanteixen l'eficàcia i la coherència de la intervenció. Aquest rigor metodològic facilita la seva transferència i adaptació a altres entorns urbans amb presència de prostitució i exclusió social.

Els eixos que sostenen la replicabilitat del projecte són l'enfocament interseccional de gènere, l'atenció centrada en la persona, el treball en xarxa amb agents comunitaris i la participació activa de les dones com a protagonistes del canvi.

El model és flexible i adaptable: la detecció de necessitats es fa des de la pràctica directa (com a De Portes Endins), i l'articulació amb serveis públics i entitats socials garanteix l'adequació a la realitat local. Projectes de lideratge comunitari com Compartim Talents i Dona Gòspel són exemples d'estratègies fàcilment exportables per fomentar l'empoderament i la cohesió social.

El sistema intern de protecció (safeguarding) i la recollida de dades amb la plataforma SOFT asseguren traçabilitat, rendició de comptes i millora contínua, elements clau per a la sostenibilitat i l'escalabilitat de la iniciativa.

La solidesa del model i la seva capacitat d'adaptació fan d'El Lloc de la Dona una experiència transferible a altres àmbits que vulguin impulsar processos d'inclusió social real i transformadora.